

Burası müze

Allah'a emanet — Erdek Açık hava Müzesi, kelimenin tam anlamıyla "Allah'a emanet." Yüzlerce yıl önceden günümüze uzanan bu tarihi miras, doğanın ve tarihi eser kaçakçılarının insafına terk edilmiş durumda. Bir yıl öncesine kadar fotoğraftaki açık hava müzesinde bulunan Zeus başı ile "Genç Adam" heykelinin yerinde şimdi yeller esiyor. Öteki tarihi eserlerin ise aynı kaderi paylaşmayacağını kim garanti edebilir? Erdek'iler, ilçelerine bir an önce kapalı bir müze yapılmasını bekliyorlar. (Fotoğraf: Cumhuriyet/Erdek)

Erdek'te müze soygunu

Erdek Açık hava Müzesi'nde bulunan bir Zeus başıyla bir genç adam heykeli kayıp. Erdek Kaymakamlığı, Roma devrine ait iki eserin müzede durduğunu savunuyor, ama müzeyi gezenler bu eserleri göremiyor.

KUTLU ESENDEMİR

ERDEK/BALIKESİR/BURSA — Değeri milyonlarla ölçülemeyen iki tarihi eserin daha Erdek Açık hava Müzesi'nden alındığı ortaya çıktı. Erdek Kaymakamlığı bir dilekçeye verdiği yanıttta, çalınan Roma devrine ait "Zeus başı" ve "genç bir adam" heykelinin müzede bulunduğunu savunuyor. Açık hava müzesini gezenler, bu iki eserin yerinin boş olduğunu görüyorlar. Eski Erdek Kaymakamı, araştırmacı **Reşit Mazhar Ertüzün**, genç adam heykelinin bir yıl önce, Zeus başının ise geçen nisan ayında ortadan kaybolduğunu bildirdi.

Açık hava müzesinde ilk su yüzüne çıkan hırsızlık olayı geçen yıl nisan ayında oldu. Doğal boyda, başı ve ayakları eksik bir genç adam heykeli müzeden çalındı. Bu olayın o tarihte yetkili makamlara duyurulduğu öğrenildi. Geçen nisan ayında ise müze, ikinci soygun olayını yaşadı. Doğal boydan biraz büyük, yüz kısmı yıpranmış, 30 cm. yüksekliğindeki Zeus başı ve bir mezar steli müzeden götürüldü. Çalınan stel, 7 Mart 1949'da açık hava müzesine getirilmiş. 24 x 36 cm. boyutunda ve 8 cm. kalınlığındaydı. Stelde desen olarak bir çocuk, kundaktaki kardeşini tutuyor. Bu desenin altında üç satır kitabe vardı.

Eski Kaymakam Ertüzün, bu iki eserin çalındığını duyuran telgrafları yetkili makamlara iletmış, telgraf çekildikten bir gün sonra açık hava müzesinden yine değeri çok yüksek Medusa maski çalınmış, Ertüzün bu olayı da Balıkesir Müze Müdürlüğü'ne duyurmuştu.

Müze yetkilileri, yapılan ihbarı Balıkesir Emniyet Müdürlüğü'ne aktardılar. 8 Mayıs 1989 günü Balıkesir Emniyeti Kaçakçılık Şubesi Ekipleri sözü geçen mezar steli ve Medusa maskını bir operasyon sonucu buldu. Bu operasyonda aralarında Erdek Belediyesi çalışanlarının da bulunduğu 5 kişi göz- (Arkası Sa. 15, Sü. 2'de)

Erdek'te müze

(Baştarafı 1. Sayfada)

altında alındı ve çıkarıldıkları mahkemede tutuklandı.

Bu durumda son iki yıl içinde Erdek Açık hava Müzesi'nden çalındığı saptanan dört tarihi eser var. Bunlardan Zeus başı ve genç adam heykelinin nerede ve kimlerin elinde olduğu bilinmiyor.

Erdekliler, yetkililerin "müze" konusunda çok duyarsız olduklarını söylüyorlar. Buna örnek olarak da Ertüzün'ün hırsızlık olayı ile ilgili olarak Erdek Kaymakamlığı'na verdiği dilekçenin yanıtını gösteriyorlar. Kaymakamlık, eski Kaymakam Ertüzün'ün "açık hava müzesinde bazı eserler çalındığı" yolundaki savını yanıtlamak için dilekçeyi müze bekçisi olduğu savunulan **Ramazan Karataş'a** iletiyor. Bugüne kadar Erdekliler müzede bekçiye hiç rastlamamışlar. Hatta müzeye bekçi bulunması için uğraş vermişler. Biz de iki günlük araştırmamız sırasında müze çevresinde bekçiye rastlayamadık.

Bekçi olduğu savunulan **Ramazan Karataş**, eski Kaymakam Ertüzün'ün dilekçesine verdiği yanıta, müzede eser mevcudunu gösteren bir resimli liste olmadığını söylüyor. Açık hava müzesinde Balıkesir Müze Müdürü **İmran Erkalçan**'ın hazırladığı 90 tane numaralanmış eser listesi olduğunu belirten Karataş, 20 nisan 1989 tarihli yanıtında şunları ileri sürüyor:

"Anılan liste ve numaralara göre teslim aldığımız eserler açık hava müzesinde noksansız olarak tamam olup, kaybımız ve çalıntı eserimiz bulunmamaktadır."

Konu ile ilgili sorularımızı yanıtlayan açık hava müzesinin bağlı bulunduğu Balıkesir Müzesi'nin Müdürü **İmran Erkalçan**, Erdek Açık hava Müzesi'nde kısa zamanda eser saptaması yapacaklarını bildirdi. Zeus başı ve genç adam heykelinin nerede olduğu yolundaki sorumuza, "**Bilemem**" yanıtını veren Erkalçan, "**Müzenin bir bekçisi var, ona sorun**"

dedi. Erkalçan'a adı geçen bekçinin müzeye uğramadığını belirtmemiz üzerine, "**Bilemiyorum, gördüklerinizi yazınız. Erdek'teki olaylar bizi oldukça üzmüş durumda**" karşılığını verdi.

Bursa Arkeoloji Müzesi Müdürü **Salih Kütük** ise Erdek'teki müzedeki eserlerin kapalı bir yerde korunması için Müzeler Genel Müdürlüğü'nün direktifleri doğrultusunda Erdek Belediyesi ile iletişim kurduklarını bildirdi. Kütük, "**Belediye yer temini için kısa bir süre istedi. Kendilerine birkaç gün süre tanıdık. Genel müdürlüğümüzün kesin emri var. Belediye eserlere yer bulamazsa açık hava müzesini Bursa'ya taşıyacağım**" diye konuştu.